

Het geslacht *Robinia*

Behoort tot de orde van de *Leguminosae* of *Fabales*, de peulvruchtachtigen

Het geslacht *Robinia* heeft twee 'gezichten'. Vrijwel iedereen kent *Robinia pseudoacacia* 'Bessoniana' en 'Umbraculifera', en dan houdt het een beetje op.

Er zijn echter 34 cv's van deze soort. Daarnaast zijn er dertien andere soorten *Robinia* die in ons klimaat goed kunnen gedijen en door hun bloemenpracht een bijdrage leveren aan de woon-, werk- en leefomgeving. Vandaar dit eerste deel van het genus *Robinia* en wel de onbekende makers. Deel twee is geheel gewijd aan *Robinia pseudoacacia* en cv's. Daar zult u even op moeten wachten!

Auteur: Jan P. Mauritz VRT

Binnen de systematische indeling van het *Regnum vegetabile* – het Plantenrijk – behoort het geslacht *Robinia* tot de orde van de *Leguminosae* of *Fabales* (de peulvruchtachtigen) en daarbinnen tot de familie *Papilionaceae*. De naam *Robinia* is door de grootmeester Linnaeus zelf aan dit geslacht gegeven als eerbetoon aan Jean Robin (1550-1629), lijfarts, botanicus en hoofd van de koninklijke tuinen van de Franse koning Henry IV. Hij kweekte bomen op uit zaad dat hij in 1601 ontvangen had uit Noord-Amerika en plantte de bomen in de tuinen bij het paleis het Louvre. In 1636 werd door zijn zoon Vespasien Robin een boom uit dezelfde partij geplant in de Jardin des Plantes, de botanische tuinen van Parijs. Deze boom staat daar nog altijd, zwaar ondersteund door palen vanwege het zwaar gehavende uiterlijk van de boom na de Slag om Parijs in de Tweede Wereldoorlog. Van dezelfde groep zaailingen is in 1638 ook ergens in Nederland een exemplaar geplant. Onze oudste en nog altijd aanwezige *Robinia* staat bij het bekende kasteel Doorwerth. De boom is daar in 1677 op het voorplein geplant.

Een aantal andere bekende geslachten binnen de peulvruchtachtigen zijn *Cladrastis*, *Gleditsia*, *Gymnocladus*, *Laburnum*, *Wisteria* en minder bekende makers als *Erythrina*, *Hedysarum*, *Styphnolobium*, *Templetonia*, en tal van andere makers waarbij altijd de zaden in een peul zitten. Het geslacht *Robinia* is tamelijk soortenrijk en omvat 24 soorten, drie vars, vier hybridesoorten en meer dan 50 cv's, waarvan het overgrote deel van de soort *pseudoacacia* is. Het natuurlijk verspreidingsgebied van deze makers ligt op het noordelijk halfrond, in de gematigde zone van Noord-Amerika en zuidelijk tot in Mexico.

Een aantal soorten met bijbehorende cv's groeien zo ver zuidelijk dat ze in feite buiten de gematigde zone vallen, en dus ook in dit deel van het feuilleton niet op het podium zullen verschijnen. De eerste en bekendste makker van dit geslacht die in Europa en daarna in de rest van de wereld geïntroduceerd werd, is *Robinia pseudoacacia*.

Efkes op een rij, zoals mijn Belgische vrienden zouden zeggen:

Volgens de grootmeester der botanie *Linnaeus* en zijn volgelingen bestaat er binnen de orde van de *Leguminosae* een drietal families, te weten *Mimosaceae*, met onder andere de echte *Acacia* (*Mimosa*-species), *Papilionaceae*, met onder meer de hoofdpersoon *Robinia*, en, waarde lezers van dit feuilleton, deze geslachten zijn de echte vlinderbloemigen. Als laatste is er de familie waartoe onder andere de geslachten *Cercis* en *Gleditsia* behoren: *Caesalpinaceae*. De species van de drie families zijn dus allemaal wel peulvruchtachtigen, maar alleen de geslachten van de familie *Papilionaceae* zijn vlinderbloemigen! Dat onderscheid wordt veroorzaakt door de bloemopbouw. Nu vertonen de bloemen van *Caesalpinaceae* wel een sterke gelijkenis met die van de echte vlinderbloemigen, maar de stand van de petalen (de kroonbladeren) is echt anders. De bloemen van *Mimosaceae* zijn ook weer totaal anders dan de vorige twee, wollige, meestal gele bolletjes van meeldraadrijke bloempjes. Deze ogenschijnlijk wat academische uitleg over de families van de orde van de *Fabales* was even nodig om diepgewortelde misverstanden op te ruimen. *Robinia* en *Gleditsia* zijn dus wel familie van elkaar: geen broers, maar neven.

De orde van de *Leguminosae* kent ruim 700 geslachten en vervolgens meer dan 20.000 verschillende species. Ze zijn vrijwel overal ter wereld te vinden, met uitzondering van de poolkappen, maar dat spreekt voor zich. De families en geslachten kennen zeer veel siermakers om de openbare ruimte te verrijken, de particuliere tuin, de kantoortuin of de daktuin, voor elk wat wils. De peulvruchtachtigen zijn nog veel belangrijker voor de voedselvoorziening op aarde. De zaden die opgesloten zitten in peulvruchten zijn namelijk ook die eiwitrijke voedselgewassen in de land- en tuinbouw, zoals allerlei soorten bonen, erwten, pinda's, sojabonen etc. Deze voedselmakers zijn van groot economisch en sociaal belang in de totale voedselketen op aarde. De meeste soorten leven in mutualistische symbiose met stikstofbindende bacteriën.

'In mutualistische symbiose ... wat ??, hoor ik u ergens op de achtergrond mompelen. Waar heb je het nu toch weer over JP, je begint het nieuwe jaar meteen weer goed hé, botanische mafkees. Leg uit !'

Om het eenvoudig te houden, waarde lezers: de woorden mutualisme en symbiose betekenen ongeveer hetzelfde. Dat is niet helemaal correct, maar voor het feuilleton in dit vakblad wel voldoende.

Het woord symbiose is velen onder u niet helemaal vreemd. Symbiose is een samenstelling van de Griekse woorden *sym* (samen) en *biose* (levend); dat wordt dan 'samenlevend'.

In de oorspronkelijke en ruime betekenis des woords is het dus 'het langdurig samenleven van twee of meer organismen van verschillende soorten, waarbij de samenleving voor ten minste één van de organismen gunstig of zelfs noodzakelijk is'. Geheel terecht wordt de term symbiose alleen gebruikt in de betekenis van wederzijds voordelige co-existentie of samenleving. De verschillende partners heten symbionten, en beide hebben dus baat bij de samenleving. De grootste partner wordt ook wel gastheer genoemd. Er zijn verschillende soorten symbiose 'waar ik om de lieve vrede wil met het opperhoofd Hein maar niet verder op in zal gaan, maar wel snel even een nabrandertje op dit onderwerp. In de context van dit feuilleton over bomen geef ik twee extra voorbeelden, en dan ga ik weer verder met het geslacht *Robinia*. De bestuiving van planten door nectar etende of stuifmeel verzamelende insecten is het eerste voorbeeld. Ook de samenleving van de *mycorrhiza*-schimmel en de plantenwortel is een mooi voorbeeld van wederzijds voordeel.

Bent u er allemaal nog, vrienden? Want het derde voorbeeld, dat vooral in dit deel van het feuilleton sterk passend is, is de familie van de hoofdpersoon en kent vele makers die in een samenlevingsvorm leven met bacteriën uit de *Rhizobium*-familie. Deze bacteriën kunnen stikstof uit de lucht binden, die de plant vervolgens voor de groei kan gebruiken. De bacterie 'woont' in en rondom de wortels van de plant in zogenaamde wortelknolletjes en levert daar deze stikstof af. Daarvoor krijgt de bacterie van de plant suikers terug, die door de fotosynthese in het blad geproduceerd worden. Naast de plant heeft ook de bodem en het bodemleven groot voordeel van deze mutualistische symbiose. En daarmee sluit ook dit tussendoortje.

Kenmerken

Het geslacht *Robinia* bestaat enerzijds uit kleine tot grote bomen variërend van 6-7 tot ca. 25 meter hoogte en anderzijds uit struiken die tot ca. 4-5 hoog worden en vaak als meerstammige bomen en grote struiken voorkomen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Een tiental soorten komt van nature voor in zuidelijk Mexico. Veel van deze struikvormige makers worden op een hoogstam veredeld, waardoor dan weer een hoogstamboom ontstaat van 6-7 meter met mooie toepasbaarheden. Vanwege deze grote verschillen in grootte en

Robinia viscosa volwassen boom.

habitus zijn er ook grote verschillen in bijvoorbeeld de central leader, de doorgaande stam, en de aanwezigheid en verschijningsvorm van de stamschors, die echt heel divers is bij de verschillende species, en andere bijzondere kenmerken. Wat alle makers binnen het geslacht wel gemeen hebben, is dat de plant bewapend is met doorns, die afhankelijk van de soort groter of kleiner zijn, anders van vorm, kleverig of borstelig behaard of vult u maar in! Het zijn eigenlijk stekels, waarde lezers, en geen doorns. Het verschil tussen en het ontstaan van deze tweevormen van bewapening is beschreven in het deel over de meidoorn. Uw schrijver volgt in dezen de volksmond, waar over doorns gesproken wordt bij de bewapening van de *acacia*, witte *acacia* of *schijnacacia*. Ik was nog vergeten u te melden dat deze laatste drie benamingen alle drie de Nederlandse naam zijn van het geslacht *Robinia*. Deze foutieve benaming (er bestaat immers ook een geslacht *Acacia*) is wel al eeuwen in gebruik en niet meer uit te roeien. Uitleg over deze fout moet ik u helaas onthouden vanwege ruimtegebrek in dit deel van het feuilleton.

Bij vrijwel alle species zijn de jonge twijgen iets kantig en de oudere takken grillig verlopend met grote of kleine bochtige structuren. *Robinia* bezit kleine verzonken knoppen, die slecht zichtbaar zijn en tot de bladval schuilgaan achter de verbrede bladvoet van de centrale bladsteel. Of de knopjes zitten tussen twee doorns, die eigenlijk

topblad. Afhankelijk van de soort kan het totale blad 10-15 cm tot wel 25-30 cm lang zijn, met een verbrede bladvoet. De blaadjes aan de bladjukken zijn zeer kort gesteeld tot zittend op de centrale bladspil en ovaal elliptisch tot lang eirond van vorm, met vaak een wat ingedeukte bladtop. De bladkleur varieert van frisgroen tot blauwgroen; de onderzijde is lichter van kleur en zacht behaard. De bloeiwijze van de meeste species is spectaculair. Deze bestaat uit een perfecte vlinderbloem met brede en grote vlaggen, die langs de randen omgebogen zijn, een klokvormige kelk met vijf tanden, vaak zacht en soms borstelig behaard. De boom is eenhuizig en de bloemen zijn tweeslachtig; u weet precies wat daarmee bedoeld wordt, toch? 'Ik hoop het maar want als u het niet (meer) weet, dan kunt u het antwoord opzoeken. Want uw schrijver heeft het al een aantal keer uitgelegd in de reeds verschenen delen van het feuilleton. De tien meeldraden zijn tot een buis vergroeid, maar aan de top vrij, als een bosje narcissen. De stamper is aan de top naar binnen toe omgebogen en ruw behaard. De bloemen zijn afhankelijk van de soort 1,5 tot 2,5 cm of 2,5 tot 3,5 cm lang, en

Robinia x ambigua Bellarosea blad en bloeiwijze.

vergroeide steunblaadjes zijn. Bij *Robinia pseudoacacia* zijn vaak zowel twee doorns als twee steunblaadjes aan de bladvoet van de boom aanwezig. Het blad van de species is samengesteld, met een afwisselende stand aan de twijgen, oneven geveerd. Het bestaat uit een centrale bladspil met daaraan jukken met blaadjes en een meestal groter

wit, roomwit, lila, purperrose of purperrood van kleur. Ze verschijnen, afhankelijk van de soort, in juni-juli of juli-augustus. Een prachtige verschijning, zo'n bloeiende *Acacia*. Er zijn zelfs een paar makers remonterend in de nazomer. De vruchten van *Robinia* zijn kortgesteelde platte peulvruchten, eerst groen en bij rijping leerachtig. De twee klep-

pen van de vrucht springen langs de buiknaad open en dan verschijnen de zwarte niervormige zaden. De rijping duurt lang, zelfs de winter over, tot vlak voor de volgende bladontluiking. De peulen zijn afhankelijk van de soort 5 tot 12 cm lang, glad of ruwig behaard.

Zoals u van uw schrijver gewend bent, zal ik een paar species van een aantal soorten aan u voorstellen, systematisch in alfabetische volgorde.

Het sortiment

Robinia x ambigua

Deze oude Franse hybride is omstreeks 1812 ontstaan uit een kruising tussen *Robinia pseudoacacia* x *Robinia viscosa*. De boom lijkt het meeste op vader *pseudoacacia*, maar dan kleiner in alles, en op moeder *viscosa* vanwege de kleverige jonge twijgen, maar dan in veel mindere mate. Het brengt de mens aan het twifelen, zo'n combinatie van allerlei eigenschappen, maar dan anders. Dat 'alles' is vertaald in de Latijnse soortnaam *ambigua*, wat dubbelslachtig of dubbelzinnig betekent. Leuk hé, dat Latijn en het levert in ons vakgebied zoveel plezier op!

Onder invloed van mama *viscosa* levert de bastaard een kleine tot middelgrote boom op van 6 tot ca. 10 meter hoogte, die als soort niet of nauwelijks in cultuur is. Er zijn twee cv's van deze soort in cultuur en beide zijn een verrijking van het sortiment, mits de standplaats goed in de gaten gehouden wordt. Helaas geldt voor beide makkers wederom: onbekend maakt onbemind, en dat is zo jammer...gloeiende gloeiende...

Robinia x ambigua 'Bellarosea'

Deze Nederlandse selectie uit de Hortus Botanicus van Leiden is in 1860 ontstaan uit selectiewerk in de soort. Het is de kleinste van de twee, 6-8 meter hoog met een ronde, open kroon met afstaande takken, die wel goed windvast zijn. De stamschors

is op oudere leeftijd diep gegroefd, met de karakteristieke schorsrillen van papa *pseudoacacia*. In tegenstelling tot de soort heeft deze species wel forse bewapening aan boord met sterke scherpe doorns (stekels). De twijgen zijn kleveriger dan bij de soort en dan bij het onderstaande zusje.

Het blad is oneven geveerd met 13 tot 21 deelblaadjes, die klein van formaat zijn, 1 tot 4 cm lang, elliptisch van vorm en frisgroen van kleur. De bloeiwijze van deze soort is schitterend en overdadig. De bloemen verschijnen in juni als hangende tui- len of ijle trossen met grote diep-rose bloemen, die lichter verbloeien. De enorme hoeveelheden van deze bloemtui- len kunnen vanwege hun gewicht de wat broze takken doen breken, zo zwaar zijn ze! Een wat beschutte standplaats tegen de wind verdient daarom de voorkeur, en die locaties zijn voldoende aanwezig in stad en dorp. Deze boom kan namelijk uitstekend in verhardingen geplant worden en is ook weinig gevoelig voor strooizout. Die laatste eigenschap kom je weinig tegen binnen het sortiment, dus maak er gebruik van!

De vruchten zijn langwerpige, gladde platte peulen van 5 tot 9 cm lengte, met daarin de zwarte zaden. De peulen verkleuren van groen naar roodbruin, wat extra schoonheid oplevert, en die peulen blijven nog lang hangen ook.

Robinia x ambigua 'Decaisneana'

Ook dit is een Franse selectie, geselecteerd en beschreven door Joseph Decaisne (1807-1882), naar wie deze selectie ook vernoemd is. De goede man heeft een enorme bijdrage geleverd aan de botanie in de 19e eeuw en er zijn verschillende species naar hem vernoemd, o.a. het geslacht *Decaisnea*. U weet wel, *Decaisnea fargesii*, een genus uit de familie van de *Lardizabalaceae*, met die blauwe peulen. Deze makker heeft een redelijk bekende Nederlandse naam, die u zelf aan dit genus mag verbinden.

'Terug in je hok JP, brult het opperhoofd van achter zijn bureau, je *Robiniahok*!' Okay, okay! *Robinia*-hout is heel hard en sterk en wordt niet voor niets Europees hardhout genoemd, met een hardheidsklasse I. Je kan er van alles mee: hokken bouwen, bruggen en trappen, ook in het natte. Het hout verrot vrijwel niet en Ik bedoelde de bomen, Maurit! Ook goed, je kan met mij bijna alle kanten op. De cv 'Decaisneana' is een middelgrote boom tot 10-11 meter hoog met een goede doorgaande stam en een brede open kroon, met eerst opgaande en op latere leeftijd meer afstaande gesteltakken. De twijgen zijn zeer licht kleverig en bezet met kleine dorentjes of bijna zonder.

Het blad is groter dan dat van zijn kleine, bovenstaande zusje en weer kleiner dan dat van papa *pseudoacacia*. Ook de deelblaadjes zijn weer iets groter dan en iets kleiner dan. Wel is het blad oneven geveerd en er zijn wel weer 13 tot 21 blaadjes. De bloeiwijze is fantastisch, met grote ijle bloemtui- len, beladen met lichtroze bloemen. Hoe warmer deze makkers staan, hoe groter en uitbundiger de bloei is. Ook deze species draagt vruchten vruchten, die vergelijkbaar zijn met die van bovenstaande species.

Robinia hispida 'Macrophylla'

Dit is een oude species, in 1826 in Frankrijk geselecteerd uit een partij zaailingen. Van oorsprong is het een struikvormer uit de oostelijke staten van de VS, uit de berglanden van de staten Virginia, Tennessee en Georgia. Deze soort is in 1743 in Engeland in cultuur gebracht en vervolgens zijn allerlei botanici en kwekers ermee aan de gang gegaan. Die activiteiten hebben niet veel gebracht, met uitzondering van deze 'Macrophylla', die in alle opzichten beter is dan de soort. Vandaar deze podiumplek. De soortnaam *hispida* betekent 'ruig behaard' en dat slaat in dit geval op de bloemtui- len en de afzonderlijke bloemen. De boom vormt

Robinia x ambigua 'Decaisneana' bloeiwijze.

Robinia paalhout voor rasters en hokken.

Robinia hispida 'Macrophylla' blad en bloeiwijze.

een ronde, bossige kroon van 2,5 tot 3,5 meter hoogte. Daarom wordt deze species boven veredeld op een hoogstam à la 'Umbraculifera'. Je kan deze species ook op eigen wortel kweken, maar dan ben je jaren onderweg en wordt het 'beumke' onbetaalbaar. Enten is hier dus een prima vermeerderingsmethode. De takken zijn veel sterker dan die van de soort en dus ook meer windbestendig en minder breekbaar. De takken zijn vrijwel kaal, soms met borstelachtige en wat rode beharing. Het blad is, zoals de cv-naam al aangeeft, groter dan de soort, 20 tot 30 cm lang, met 7 tot 13 ovale tot eironde deelblaadjes van 3-5 cm lengte en 1-3 cm breedte. De top van de bladschijf is genaald, d.w.z. dat de hoofdnerf iets buiten de bladrand doorloopt, een naaldpuntje! De centrale bladsteel is bezet met borstelharen. Het bladoppervlak is donkergroen en de onderzijde dof grijsgroen en kaal. Bij uitlopen zijn de bladeren bruin tot brons getint; prachtig.

De bloemen verschijnen in juni, met een nabloei in september, in borstelig behaarde tuilen van 8 tot 10 cm lengte met grote bloemen tot wel 3 cm lang; de grootste bloemen binnen het geslacht en mede daarom deze podiumplek. De bloemkleur varieert van diep roze tot purperrood, met lang toegespitste tanden aan een behaarde kelk. De peulen verkleuren van groen naar bruinrood, zijn 8 tot 10 cm lang, borstelig behaard, plat met een naaldpuntje aan de top en met zwarte zaden in de peul.

***Robinia x margaretta* 'Pink Cascade'**

Deze species is een natuurlijke hybride, ontstaan in het eigen verspreidingsgebied in de staten North en South Carolina in de VS. De kruisouders zijn *Robinia pseudoacacia* x *Robinia hispida*. De boom is sinds 1920 in cultuur en via Arnold's Arboretum en Kew Gardens in Europa verspreid. Het zijn forse meerstammige bomen en heel grote struiken, tot wel 10 meter hoog, met een hoog gehalte *pseudoacacia*-bloed. Van *hispida* is de

behaving ook aan de onderzijde van het blad en dat is een prima determinatiesleutel. Deze boom vormt lichtere schorsrillen en groeven dan vader pseudo en bloeit lichtroze met zachte behaarde trossen en afzonderlijke kleine bloemen, die tot 2 cm groot worden en ietwat klierachtig zijn. Van belang, maar helaas beperkt in cultuur is de cv 'Pink Cascade'. De cv-naam spreekt voor zich, hoop ik. Velen onder u kennen deze makker mogelijk onder de naam *Robinia x margaretta* CASQUE ROUGE, waarbij de cv-naam anders geschreven wordt dan anders: niet tussen enkele komma's en met hoofdletters. Dit verwijst naar een handelsnaam. Handelsnamen hebben geen officiële taxonomische status, maar worden om onverklaarbare redenen zelfs geaccepteerd in officiële registers. Dat is een slechte zaak en werkt verwarring in de hand. Een zeer slechte beslissing van mijn 'vrienden', waaraan ik mij mateloos erger, ... gloeiende gloeiende...

Het is een middelgrote boom, tot een meter of 9 hoog, met een onregelmatig ronde en op oudere leeftijd wat afgeplatte, open kroon, die vrijwel even breed wordt als hoog. De takken groeien in de jeugdfase opgaand op en op latere leeftijd buigen ze door, waardoor de kroonvorm ontstaat. De stamschors is grijsbruin tot lichtbruin met een wat oranje-gele zweem en licht gegroefd; op latere leeftijd worden de schorsrillen grover en dieper, zoals van vader pseudo, maar wel minder heftig. De jonge twijgen zijn bruinrood van kleur en voorzien van opvallend veel kleine dorens van 0,5 cm grootte en scherp als een scheermes. Het blad loopt bruin tot bronskleurig uit, wat vervolgens verkleurt naar frisgroen, en is enigszins behaard. Zoals alle makkers in het geslacht is het blad oneven geveerd, met elf tot negentien deelblaadjes die ellipsvormig zijn, tot 2,5 cm lengte. De bloemen hangen in lange trossen van wel 15 cm lengte en vol met de typische vlinderbloemige bloemen, diep donkerroze van kleur en sterk geurend. Van deze bloemen worden extracten gewonnen voor

Robinia x margaretta 'Pink Cascade' of CASQUE ROUGE.

Robinia x slavini 'Hillieri'.

de parfum- en zeepindustrie. Uw schrijver is jaren geleden op een van zijn botanische tochten in Europa in de Zuid-Franse stad Grasse beland, de parfumstad van Europa. In deze stad wordt meer dan 60 % van alle geurtjes in Europa geproduceerd en hebben de drie grote parfumuizen Galimard, Moulimard en Fragonard hun hoofdkantoor staan. In de omgeving van de stad staan honderden hectares met Lavendula, allerlei Rosa en ook enkele plantages met deze schitterende bloesembomen. Waarschuwing: weet dat je na een bezoek aan en

vooral in zo'n parfumbabriek nog zeker twee dagen de smaak van de fabriek in de mond meedraagt! Wat je ook drinkt, het gaat niet eerder weg, die smaak en dat je minimaal drie dagen stinkt. U bent gewaarschuwd!

En daar is hij dan, de bekendste makker van het geslacht: *Robinia pseudoacacia*. Zoals in de intro reeds gemeld, wordt deze makker met al zijn verschijningsvormen besproken in deel 2 van dit genus.

Robinia x slavinii

Deze species is in 1914 door de grootmeester Alfred Rehder, de tweede directeur van Arnold's Arboretum, in cultuur gebracht. Het is een kruising tussen *Robinia kelseyi* x *Robinia pseudoacacia*. Deze boom wordt met name in Amerika als struik veredeld op de wortelhals van vader pseudo en wordt dan 3 tot 4 meter hoog, met een ronde losse kroon. In Europa wordt deze species vaker op een hoogstam van 2,20 m veredeld of op een tussenstam van 1,40 m, in beide gevallen op een hoogstam *pseudoacacia*.

Op hoogstam wordt de species ca. 5-7 meter hoog, ook weer met die losse ronde kroon. De stamschors is zoals u zult begrijpen van de onderstam. De twijgen zijn kaal en spaarzaam bezet met doornen. Het blad is oneven geveerd, 10 tot 20 cm lang met 15 tot 25 deelblaadjes die 2,5 tot 3,5 cm lang zijn en 2,0 tot 2,2 cm breed. Slanke smalle deelblaadjes dus, met een grijsgroene bladkleur en een puntige bladtop zonder naald aan de top als verlengde hoofdnerf. De bloemen zijn lila-rose en licht geurend aan vrij open, hangende bloemtrossen van 10 tot 15 cm lengte.

***Robinia x slavinii* 'Hillieri'**

Dit is een Engelse selectie van de wereldberoemde Hillier Nurseries in Winchester. Uit eigen import van jonge planten uit de VS is een sterker groeiende species geselecteerd en in 1933 in cultuur gebracht onder de eigen, verlatijnste familienaam Hillieri.

Het is een eigen verbetering ten opzichte van de soort, een sterkere groei en een grotere boom met een sierlijke, losse open kroon. De boom wordt hier in West-Europa zo'n 7-9 meter hoog met de fraaie schors van vaderskant en vrijwel ongedoornde takken en twijgen. Het blad is vergelijkbaar met de soort, maar iets groter in alles, tot 25 cm lange samengestelde bladeren met 15 tot 29 deelblaadjes, allen iets groter, maar met dezelfde bijzondere grijsgroene kleur. De boom bloeit al rijkelijk op zeer jeugdige leeftijd, veel eerder dan de soort, en dat blijft de boom doen met zeer fraaie lila-rose

bloemen als de soort, maar groter, tot 2-2,5 cm lange, volmaakt vlinderbloemige bloemen. Naast de fantastische kleur van blad en bloeiwijze is er ook de zwoele geur van de bloemen en de gele herfstkleur. Een prima boom, die ook redelijk goed windvast is en toepasbaar in verhardingen.

Op de Floriade 2012 in Venlo had uw schrijver in samenwerking met de hoofdontwerper John Boon een *Robinia*-bos aangelegd op basis van het themagebied *Relax & Heal*. Deze bijzondere species had daar ook een prominente plaats tussen de andere soorten en hybridesoorten die in dit deel van het feuilleton beschreven worden, en de twaalf meest toegepaste cv's van *Robinia pseudoacacia* die in deel 2 van dit genus aan u voorgesteld zullen worden. Op andere locaties op die Floriade 2012 stonden ook de nodige species van dit geslacht, zodat er in totaal 22 verschillende *Robinia*'s aangeplant waren, en die staan er nog altijd.

Robinia viscosa

De Nederlandse naam van deze species is kleefacacia en niet zonder reden. De soortnaam *viscosa* betekent namelijk 'kleverig' en slaat op de jonge twijgen, die bezet zijn met talrijke kliertjes die een kleverig goedje afgeven. De boom komt van nature voor in een vrij klein verspreidingsgebied in de bergen van de staten Virginia, North Carolina en Georgia. Het zijn middelgrote bomen tot 12 meter hoogte, hier in Europa 8 tot 10 meter hoog, met een brede ronde tot eironde half open kroon. De dikke, stevige stam met fraaie ruwe schorsrillen draagt de afstaande gesteltakken met korte dikke stammen met die kleverige, roodbruine twijgen. Het blad staat afwisselend aan de twijgen en is zoals alle *Robinia*-makers oneven geveerd, met 13 tot 19 deelblaadjes van 1,5 tot 3,5 cm lengte en 0,8 tot 2,0 cm breedte. De bladkleur is donkergroen en de bladonderzijde grijsgroen en grijs behaard. De hoofdnerf van de deelblaadjes steekt boven de bladschijf uit als een naaldpunt. De bloemen verschijnen in juni, kort na de bladontluiting en deze bloei remonteert in augustus. De bloemen hangen in trossen van ca. 8 cm lang, dicht bijeen met veel, tot 2 cm grote bloemen die zacht lila-rose van kleur zijn; de bloemkelk is donker roodbruin en behaard. De peulen zijn ca. 6 tot 8 cm lang en geheel overdekt met kleverige klierhaartjes. Er bestaat sinds 2013 een goede cv van de soort, genaamd:

***Robinia viscosa* 'Vik'**

Dit is een selectie van de Tsjechische boomkwekerij Arboeko, die de boom in 2013 tijdens de handelsbeurs Green is Life herintroduceerde. De selectie is gevonden zo rond 1950 in Tsjechië door een

onbekende kweker of botanicus genaamd Vik. De selectie is tientallen jaren uit productie geweest, tot bovengenoemde kwekerij er weer mee aan de gang ging en daarmee zorgde voor een prima toevoeging aan het *Robinia*-sortiment. De boom wordt 12 tot 15 meter hoog met een brede, eironde open kroon. De verbetering zit met name in het hardere en minder breekbare hout van de kroontakken en de iets grotere lila-rose bloemen. Verdere eigenschappen zijn als de soort. De boom is prima toepasbaar in verhardingen en bruikbaar als straatboom in wat ruimere profielen, parken en kantoor- en particuliere tuinen. Een prima aanwinst, dus, dames en heren boomkwekers; grijp uw kans!

Afsluitend

Een deelafsluiting van een mooi en bijzonder geslacht, vanwege de bijzonder spectaculaire bloeiwijzen in verschillende kleuren. Er zijn dus heel interessante species van dit geslacht min of meer goed verkrijgbaar. Op zoek gaan naar deze bomen is een uitdaging, die beloond zal worden met een geweldige boom, ziektevrij; wat een pracht in blad en bloeiwijze en niet te vergeten die geweldige stamschors. Mogelijk is er een boomkweker die geïnspireerd is geraakt door dit deel van het feuilleton en zich gaat verdiepen in dit geslacht om het in zijn/haar sortiment op te nemen.

Vooraf doen; het geslacht is het meer dan waard!

Groet,

DGA Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6507